

mény. 8 évi Febru- az árvaszé- lnöki állás, t fizetés és kbérből álló ötve, — va- folytán eset- agy állások gletetni. ra pályázn- kellőleg fel- ket hozzá- elnökéhez dik (5) nap- sak, mert ké- érvények te- mber 27-én. ld József.

modern A R.

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Széchenyi utca SIMON-ház Kör. 16. sz. ur kereskedőszobában.

HIRDETÉNYEK.

Előzetési pénzek és a kiadás körüli pa... valamint a lap szelemi részét illető minden közlemények ideintendők.

Bérmertelen levelek csak ismert kasszától fogadtatunk el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVU PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetési ár:

Helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve:

Table with subscription rates: Egész évre 10 ft - kr., Félévre 5 ft - kr., Negyedévre 2 ft 50 kr., Egy hóra 1 ft - kr.

Hirdetési díj:

Öt-hasábsopettisor egyszeri bejelentésért 5kr. Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. Nyílttér 4 hasábsos pettyesért 20 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 krajczár.

XV. évfolyam 1888.

Debreczen. Szombat, Január 14.

10. szám.

Emberélet mint nemzeti vagyon.

Hazánk politikuskai közül az utóbbi időben csak Trefort Agoston kultuszminiszter ur sürgette, hogy az ország egészségügye javíttassék. De nem is hiába sürgette, mert Magyarország egészségi állapota Európa többi országaival összehasonlítva, ránk nézve igen kedvezőtlen adatokat tár el.

Mert míg a népesség szaporodása 1000 lakos után számítva Szászországban 14.22, — Angliában 13.30, — Oroszországban 12.02, — Skótszországban 10.19, — Poroszországban 9.44, Belgiumban 8.38, Bajorországban 7.16, — Olaszországban 6.76 perzentet tesz évenként addig nálunk csak 4.76 perzentet.

Az a körülmény rajtunk nem segít hogy Spanyol ország 1360-tól 1883-ig évente csak 3.31 — s Franciaország ugyanezen időtájon 2.51 perzentnyi szaporodást mutat fel.

Pedig melyik ország gyarapodhatnék Európában gyorsabban mint hazánk?

Hiszen míg az ugyancsak szaporodó Angliában 1000 lakosra évente 35, Poroszországban 38.3 születés esik: addig nálunk 1000 lakosra évente 43 születés esik.

Irország születési perzentje csak 26, Görögországa csak 28.4, mégis mind-egyik jobban szaporodik mint Magyarország.

Miért?

Mert míg például Irországban 1000 lakosból évente 17, Görögországban 20, Angliában 21, Poroszországban 26, Olaszországban 29, Bajorországban 30 hal el: addig nálunk 38.

Tehát évente 43 ember életéből 38-at veszítünk.

Az emberéletnek a nemzetre nemcsak politikai jelentősége hanem nemzetgazdasági vagyon értéke is van. Ki mondaná meg hogy melyik szerep nagyobb? Ha valamely nemzetnél az ember

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A tizedes időszámítás.*)

Irta: Propper N. János.

Idő a lét alapja, tér a lét korlátja. A lét okait fíradhatatlanul fűrkésző emberi ész időnek és térnek megismerésére mindenható törekedett. A végtelenség sejtelmese eszméje a törekvés méhében fogamzott, de mivel a végtelen idő és térrel szemben az emberi elme állott, hogy a mindenség e két alkotóelemének felismerésére irányuló küzdelme ne legyen az egetek ostromló titánok sorsa, s mivel a véges ész a végtelenség ezen két elemét egészben véve felölelni képtelen vala, már a legelső korban részekre osztá az ember az időt és a tért.

De nemcsak tudvány, az anyagi létezés is kényszerítette erre a föld szülöttét. A napkelte, a dél, az alkony, az éj oly tűnemények, melyek változata már magában véve felkeltette a gondolkozó ember figyelmét. Az ember testi életével összefüggő változások pl. az étvágy, az álmok jelentkezése pedig kényszeríték vala életműködésének a természeti jelenségekhez való viszonyítására. S így a tér és idő részeinek mértékeivel élt az ember már akkor, midőn a föld ósvadonaiából kilépve, kivált mint a föld ura, a többi emlősök fajából.

Azonban honnan vette mértékeit? — Attól nyerte, ki őt saját képére és hasonlatosságára a föld porából alkotta. — Az adott kezeire és lábaira 10—10 ujjat. S keze 10 ujján számítottotta meg a 3 ember, ki miveltség tekintetében a gyermekhez hasonlított a keze ügyébe akadó tárgyat. A természetes ember ezen mérésinél a tizedes rend-

*) Felolvasottat a debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesületében 1888. jan. 12-én.

szám nő: az a nemzet hatalmasodik. — Fogyó nemzet más szaporodó erőteljesebb egészségesebb nép uralma alá kerül.

S az ember mint pénzt keresőtőke-vagyont, pénzértéket képvisel melynek kamatja a munkabér: az évi fizetés, a napdíj, a napszám s egyéb jövedeleme.

Egy statisztikusunk a Magyarországon évenként meghaltak értékét 233 millió forintra becsüli, a betegség okozta kárt 43 millióra, a temetés költségeit évenként 6 millióra. Az élet és munkaértékben szenvedett évi összes veszteség tehát 280 millió forint.

Milyen jó volna ezt a veszteséget lejjebb szállítani, hiszen ennek csak egy tizedrésze is már 28 millió kétszáz ezer forint.

Egyfelől jó tudni, hogy czélszerű közegészségi intézkedések által a halandóság apasztható, másfelől elszomorító, hogy Magyarországon még ennek a nagymunkának — a halandóság csökkentésének — kezdetén is alig alig állunk.

London városában 100 évvel ezelőtt az évi halandóságot mutató szám 42 volt, ma már 22.

S ez az eredmény leginkább a járványos betegségek elleni okos előre látó védekezésnek tulajdonítható.

Egészséges helyen kell lakóházat építeni, a nem tiszta, nem száraz talajt alapos eljárások segítségével a további szennyeződéstől meg kell óvni, s ki kell szarítani, jó ivóvízről kell gondoskodni, a helyes csatornázási rendszert a hol csak lehet, életbe léptetni, a magán és köztisztaságot fejleszteni, a gyermek ápolásra gondot fordítani stb. s a jó eredmény — a halandóság csökkenése elmaradhatatlan.

Köztisztaság mellett a járványok nem tudnak tanyát ütni.

De az egészségügyi teendők végzéséhez a magán embernek és köztisztviselőnek egyaránt ismeretekre van szüksége. Ily ösmeretek terjesztésére vállalkozott hazánkban az országos közegészségi

egyesület melynek elnöke Magyarország nagyérdemű kultuszminisztere.

Tavaly megindult közlönyje segítségével már is terjeszti ez az egyesület a nekünk annyira szükséges ismereteket.

Vidéki osztályokat is alakít a helyi érdekű egészségügyi kérdések jó tanácsal vagy tettel leendő elintézésére.

Magyarország jövője legnagyobb részint attól függ, hogy a hazájokat szeretők mennyi gondot fordítanak a nemzet egészségügye fejlesztésére. Mert körülöttünk minden nemzet jobban szaporodik mint mi. Oroszország még legjobban. Tehát munkára fel!

Legyen áldás az országos közegészségi egyesület minden törekvésén!

Dr. miskolczi Zelizy Dániel.

Az egyenes adók eredménye 1887-ben. A múlt év IV. negyedének állambáztartási eredményei felől a kimutatás, a dolog természete szerint, csak a jövő hó első napjaiban lesz összeállítható s annak közlése is csak a rendes időben — az évnegyed második hónapjában — várható. Az elért eredmények felől azonban az egyenes adókra vonatkozólag már most közölhetjük azt, hogy a IV. évnegyedben ez adók oly kedvezőleg folytak be, hogy megközelítő számítások szerint nem csak az 1887-re előirányzott összeg elértett, hanem nagyban és egészben az 1887 ki eredmény megközelíti azt a magasságot, a melylyel az egyenes adók várható eredménye 1888-ra a kormány költségvetési javaslatában praelimináltatott. Az eredmény mérlegelhetése szempontjától közöljük, hogy az egyenes adók előirányzata 1887 re 96.600.000 frt volt. 1888-ra pedig a kormány javaslat 99.400.000 frtot vett föl a budgetbe. Az 1887 évről eddig megjelent negyedéves kimutatások az egyenes adóban a következő számokat tüntették föl: I. negyed 17.549.601 frt, II. negyed 16.208.691 frt, III. negyed 29.286.409 frt. Az 1886 diki év IV. negyedében (az akkori kimutatás szerint) 31.361.069 frt folyt be egyenes adókból; az idei IV. negyed jövedelmének azonban ennél az összegnél jóval nagyobbak kellett lenni, hogy ez által a jelzett eredmény elérhető legyen. Megemlítjük még, hogy hogy a 1886-diki zárszámadások egyenes adó czimén 96.000.000 frt előirányzattal szemben

95.791.107 frt, közigazgatásilag előirt jövedelmet mutatnak fel.

Külföld.

Merénylet a czár ellen. A legújabb pétervári merényletről, melyről lapunkban már megemlékeztünk a következő részleteket jelenthetjük: A rendőrségnek már rég felütni, hogy a nihilisták mindenkor a legpontosabban tudták a czár útjait, még akkor is, ha a teljesen elzárt Gacsínában tartózkodott. Hiába fáradoztak ennek nyitjára jönni, míg végre a rendőrség a napokban letartóztatott egy embert, ki a balti vasuti állomáson volt alkalmazva, és a kire már régóta gyanakodtak, hogy a forradalmi párthoz tartozik és a pártot rendszerint értesíti a czár vasuti utazásairól. Az ember, akit állítólag tetten értek a vasuti épületben levő lakásán, öngyilkos akart lenni, de kísérlete nem sikerült. A rendőrség az elfogatás által messze terjedő szeszkesküvést fedezett föl, a mely merényletet tervezett a czár ellen. A fogoly lakásán iratokat is találtak, a melyek a rendőrséget több összeesküvőnek, köztük két tisztnak is nyomára vezették. E tiszteket is elfogták. A rendőrség lázas tevékenységet fejt ki a küszöbön álló újévi ünnepekre való tekintettel. A czár 14 napig fog Pétervárotól időzni Attól tartanak, hogy meg nincsen valamennyi összeesküvő kézrekerítve.

Hová építtessük a közbvágóhidat?

A legközelebb, esütörtökön tartandó városi közgyűlésnek egyik legfontosabb tárgya lesz az az indítvány, melyet több városi biztag nyújt oda be, az iránt, hogy a közgyűlés változtatassa meg korábbi határozatát, melylyel a tervezett vágóhíd helyéül elfogadta a dohánygyáron túl, a n. lévai országút mentén fekvő homok talajú területet s e helyett a baromvásárt jelölje ki. Az indítvány igen nyomós és döntő érveket hoz fel a vágóhídnak a barom vásártéren való létesítése mellett a mi lapunkban már több ízben szakavatott tollal fejtegetett s előre láthatólag heves vitára fog alkalmat szolgáltatni. A város atyák figyelmére méltó indítványt egész terjedelmében ime itt közöljük.

Tekintetes közgyűlés!

A debreczeni baromvásároknak átalábas elismert jó hire, még inkább Debreczen vá-

mulat tárgya volt s melynek járását és ketyegését a kortársak tulnyomó többsége ördögös bübbájk vélte; ugy másfelől bizonyágunk a történelem, hogy a tizedes év és időszámítás nem új, hanem az európai művelt ősi tüzihelyen, a régi görögöknél is megvolt.

Az időmérés legelső eszközeit szintén a természetkörében lelta az ember. A forró égőv terebély fája, melynek árnyéka kora reggeltől alkonyig körív alakban terült el, annak tövében volt az első nap óra. E kört az ember egyenlő részekre osztotta s így határozta meg a nap szakait. Nem hat vissza a történelem világa abba az ős korba, hol a napnak órákra, az évnek hónapokra felosztása kezdődik. De hogy napórák, később vízórák és homokórák léteztek, az történeti tény. Ezen bár tökéletlen eszközök segítségével Hipparch szerint a régi babyloniaiak Kr. e. 719—720 évben három napfogatókózt határoztak meg. Jaó khiniái császár 2057 évvel Kr. e. az állatövet 28 részre osztotta s behozta a 354 napos holdévet.

A hold év mellett már akkor is nevezetes volt a napév, mely 365 1/4 napra terjedt. A perzsáknál 1260-ban minden negyedik év szűkő évnek vétetett és pedig úgy hogy minden 33-ik évben 8 szűkő év fordult elő. A mi pontosabb volt, mint a Gergely naptár számítása ezen utóbbi szerint ugyan is minden 4000 évben egy napot tesz a hiba, a persák évszámítása szerint pedig minden 5000 évben.

Az időmérők kezdetleges szerkezete pontosabb méréseket és megfigyeléseket nem engedett tudományban milyen volt Regomontan tanítványának Walther Bernhardnak, a gazdag nürberginek találmánya 1476-ban, ki első készített kerekre járó órát, vagy legalább ilyenlenn birt. Azóta bár az angol parlament 2000 font St. jutalmat tűzött ki egy pontos időmérő készítőjének s azt fele részben John Harrison londoni órási nyerte; s bár órási a haladás, melyet az ember a pontosan járó órák tökélyesítése felé tett, mégis mind mai napig hiányzik a készülék, mely a tudomány oly föltétlenül szükségelt pontos és hibátlan időfelosztást a lehető legkisebb részletekig mutató. S ennek oka kétségkívül nem csak a szerkezet mechanizmusában, mint inkább a felosztás tökéletlenségében keresendő. —

Annai bizonyos, hogy miként a számbeli mennyiségek mérésénél a tizedes számrendszer, a térbeli kiterjedések mérésénél a tizedes számrendszeren épülő méterrendszer, ugy az idő mérésénél a tizedes időszámítás hasonlíthatatlanul könnyebb és gyorsabb uton feltűnően pontosabb eredményekre vezet.

Nem kutatva a mai 12 hónaposévszámítást, a még bonyolultabb 2x12 órás napfelosztás eredetét, — de ismerve a tizedes számításnak mi napság minden gyermek által tudott előnyét, nem fohatjuk el esodalkozásunkat a felett, hogy korunkban, midőn már a legesekélyebb értékű tárgyak méreteit tizedes számítás alapján határozzuk meg, az ember legbecesebb kincsének az időnek melynek parányibb részlete már csak visszhozhatatlanságánál fogva is a legbecesebb, — felosztásánál, mérésénél nem a tudomány által legtekélyesebb gyanánt elfogadott tizedes rendszert alkalmazzuk. S ha a tizedes óra, — nap és évfelosztás czeleszerűségében biztosítékát látjuk annak, hogy a tizedes időszámítás diadalt járhat a római császárok önkényuralmának korszakából hozánk átöröklött s közel 2000 év óta s jelenleg is használt időszámítás felett; s lesz és nem messze van azon kor, melyben a tudomány emberei ép oly szánó mosolylyal emlékeznek vissza a mi 2x12 órás felosztásu pompás és értékes chronométereinkre, melynek mi azt a tojás alaku szerkezetet tekintjük mint az első zsebbóra, saját korában közbá-

mulat tárgya volt s melynek járását és ketyegését a kortársak tulnyomó többsége ördögös bübbájk vélte; ugy másfelől bizonyágunk a történelem, hogy a tizedes év és időszámítás nem új, hanem az európai művelt ősi tüzihelyen, a régi görögöknél is megvolt.

Az eschines bevezetésében mondja: „az év 10 prytaniára volt felosztva, ezek közül hat 35 és négy 36 napot számlált. Az atheniek ugyanis 354 napos hold év szerint számítottak. Hogy a rómaiaknál is régebben 10 hóra volt felosztva az év, kétségtelenül mutatják a hónapok fennmaradt elnevezései. A régi Quintilis a máig is használt Szeptember (hetedik) október (nyolcadik), november (kilencedik), december (tizedik) elnevezések, jelen naptáraink hazugsági közzé tartoznak, nem felelnek meg annak, a mit kifejeznek. Átalábas az évnek jelen felosztása Kr. e. 45. évből származik, Julius Caesar megigazit, tatván a naptárt, a tavaszi napjegyenlőséggel kezdődött római év ötödik hónapja, az ő nevéből Juliussnak elnevezve, ép ugy miként utódjáról a régi „Sextilis“ Augusztusnak. A későbbi Caesároknak, azok a nyomorult zsarnokok, kiknek aljasságánál csak hiúságok voltak nagyobb, e nyomon haladva, az év egy-egy hónapjára akarták erőszakolni átkos emléktű nevéket. Így Nero Aprilist, Claudius pedig a szép Maiust önmagáról nevezette el. De ezen elnevezéseket az utódó Caesároknak eltörölték: Ezen korszakban született meg a jelenlegi időszámítás, mert a 10 hónapos év 2 hónappal megtöltve s ekként a 12 hónapos év elfogadva a holdévről, a napévre történt átmenetnél lett; mikor is az év kezdet a tavaszi éjnapgyenyről a téli napfordulat idejére helyeztett át.

A napnak 2x12 órára beosztása sokkal későbbi keletű, de a számítás rendszereinek jellemére nézve a 12 hónapos évnek felel meg; s nines kétség abban, hogy addig

rosa fejlődésére, e vásároknak kétségtelen befolyása s az, hogy a mező gazdálkodás jó védelmező voltát a barom tenyésztés feltételezi, barom tenyésztés pedig csak úgy lehet, ha jószágaink értékesítésére alkalmas vásárt teremtünk, már magokban véve is elegendő okot szolgáltatnak nekünk, arra, hogy Debreczen város baromvásárjának berendezéséhez, s az ezzel elválaszthatlan összekötött közbárádhoz, melyik helyen leendő felállításához, mert az utolsó órában is, a mikor már a közbárádhoz a vásártól távol felállítás mintegy megkezdve van. — hozzá szólunk, s míg nem habozunk kijelenteni, hogy magán érdekeink e kérdésben ugyan azonosok az általános közérdekkel, ohajtjuk, hogy alábbi előterjesztésünk ne magyaráztassék önérdeklünk szolgálatának, s ohajtjuk, hogy itéljen e kérdésben mindenki, ne saját érdeke, hanem a közös szempontjából józanon s meghajolva az okok előtt. Legyen félre téve a párt állás is.

Ott kezdjük a dolgot, miszerint bevégzett dolognak tekintjük ugyan, hogy a közbárád hida haladéktalanul állítatnia, mind pedig azt, hogy a városi anguszti közgyűlésben felolvasott miniszteri leirat értelmében be kell rendeztetni oly helyiségeknek, a hova a baromvásárban tulajdonjog, vagy egészség szempontjából gyanús barnok elkülöníthetők legyenek, s ezzel constatálnak tekintjük azt, miszerint baromvásárunkat a kormány iz figyelemre méltatja s annak látogatottságát fokozni célozza.

S csak azt emeljük ki még, hogy már a tapasztalat minden kétségen felülvete az azt is, hogy a közbárádhoz a barom vásár közelében kell lennie, s ha távol van, ezzel annak célja legalább részben elérhetővé tétetik: kijelentjük immár, miszerint mi teljesen indokolatlan tartjuk, hogy mindegyik követelmények figyelembe kívül hagyásával, a vásártól 6-7 kilométernyire a város délkeleti részén rendezessék be a közbárád: s ezért indítványozzuk, miszerint annak áthelyezése a vásártérnek miniszteri kezdeményezés és utasítás szerinti berendezése folytán újabb tárgyalás alá vétetvén — határozza el a közgyűlés, miszerint az a maga természetes helyén a vásártér közelében állítassék fel s utasítsa a tekintetes Tanács megfelelő intézkedésre — ezen az ottani hely kimérésére s építkezésre eszközésére kapcsolatban a vesztelési intézettel.

Vélekedetünk szerint mindenki egy nézetben van velünk abban, hogy ha lehet, csakugyan a baromvásár közelében kell felállítani a vágóhidat. Józanul másként vélekedni nem is lehet.

Midőn tehát az képezi elhatározás tárgyát, hogy vajjon a délkeleti részen állítassék-e az fel: megvitatni csak az kell, hogy: 1. Akadályozva van-e annak a vásártér közelében való felállítását s miáltal és hogy. 2. Az akadályok olyanok-e melyek mellett előnyösebb volna a délkeleti részen rendezni be azt.

Mi az első kérdésre határozott nemmel felelünk, s utalunk a város főmérnökének, mint e kérdésben is előtérbe volt szakértőnek, főbbek előtt azon nyílt beismerésére, miszerint nem is lehet tagadni, hogy ily akadály nem létezik, csak feltehető.

Feltételezi ugyanis — talán egyedül a főmérnök ur maga — azt hogy a vágóhidról a hajdan vízi malmot hajtott Tócs folyásba kerülő állathulladék büze behatna a városba.

De mondanunk sem kell, hogy az alap-talan félelem: alaptalan, mert a ki a vágó-

hidon már csak egyszer nézett szét figyelmesen, tudja, hogy ottan hulladék lehetőleg szagtalanítatik s belőle a csatornába bő víz közt, tehát lehetőleg folyósítva s kimosva csak az kerül, mi ipari célokra fel nem használható, — a mi pedig erre alkalmas, az e célból értékesítetik úgy, hogy abból nem fejlődhet ki a városba beható büz.

Alaptalan a félelem továbbá azért, mert bár a hivatott terület, s víz lefolyás jóval kintebb fekszik a városhoz, mint a délkeleten kijelölt terület, innen még is kevésbé jöhetne be a városba a büz, mert itt sűrűn befásított szőlőskertek fekszenek a vásártér és város között, s hozzá a leggyakoribb északi szél is a pusztaságnak kifelé fújna a kifejlődő gáz.

Nem levén semmi akadály annak, hogy a vásártér közelében állítassék fel a vágóhid, — elesik a fentebb feltett második kérdés. — S minthogy ezek szerint arra feltehető, hogy a vásártér közelében állítassék fel a vágóhid, — elesik a fentebb feltett második kérdés. — S minthogy ezek szerint arra feltehető, hogy a vásártér közelében állítassék fel a vágóhid, — elesik a fentebb feltett második kérdés. — S minthogy ezek szerint arra feltehető, hogy a vásártér közelében állítassék fel a vágóhid, — elesik a fentebb feltett második kérdés.

Ismételjük, hogy nem azon hátrányokról szövelünk, melyek a különválasztásból természetileg folynak, hanem mintegy a két helynek összehasonlítását tüntetjük fel.

A barom vásártérre — s itt fel állítandó vágóhidhoz immár rendszeres járda vezet, — a koozi ut is épül, s a hatvan utca baromvásártéri közúti vasút is mihamar kiépül, ide kijutni tehát kényelmesen lehet minden időben, míg a tervezett délkeleti pont az állam vasút, s m. északkeleti vasút sinein s aztán homok bucszákon sivatagon áthatolással érhető el, hova nem vezet járda, nem vezet kövezett ut, s mert az állam vasút sinein keresztül közúti vasút keresztül nem vezethető, — még csak kilitás sincs rá, hogy közúti vasút építtessék oda.

A baromvásártér közelében van homokdomb is a nagyerdő, új és sestakertek által alkotott szegletben s van természetesen víz-lefolyás is, — míg délkeleten van csak homokdomb, de már vízlefolyás nemesek nincsen, de sőt az esetleg ideépítendő vágóhid vizét — mesterséges tehát költséges csatornákon kell — és pedig mértékű terv szerint arra a merről éppen jó a víz — keleti irányban a 3-4 kilométer távolságra Kondorosba vezetni, a mit meg azért is tanácsos kikerülni, mert ösmert dolog, hogy a vízszabályzó társulatok az ily mesterséges víz levezetést ellen fáradságtalanul küzdenek, s azok betemetését már sok helyen ki is vívták. S nincs kizárva, hogy az ellen is annyival s annnyival is inkább sikerrel küzdenek, mert az ezen lefolyó víz ellenük is — egészségi szempontból is méltán emelhetnénk kifogást, míg a vásártéri természetesen vízlefolyás nem kifogásolható.

Szakértők (t. i. nem mérnökök, hanem mészárosok és orvosok) azt állítják, hogy azon marhahús szép s tápláló, mely már teljesen kihűlt, s melyet hevert, s kiéheztetett állásból kapunk. — Eltekintve már attól, hogy a vásártér hajtott jószág rendszeren úgy sem pihente ki magát, még ugyan hevert jószág lessz-e az, mit a vásártérrel a városban s homok sivatagon át a délkeleten tervezett vágóhidhoz hajtának?

De továbbá ki meri tagadni, ha csak magán érdeke által vakmerővé téve nincsen, miszerint káros és veszélyes is az, hogy a baromvásárba például Szathmár vidékről hajtott jószágok, hajtassanak a városon keresztül

derítéséért egész életüket áldozni kész egyes munkája már e kérdés. Ezt a stádiumot már meghaladta. Ma már nemzetközi ügy. 1884-ben Rómában, 1887-ben Nizzában egybegyűlt nemzetközi értekezleten tárgyalattott a tizedes idősámítás kérdése. S már az 1884. évi október 24. Rómában ülésezett tudósok gyűlékezete megállapodott abban, hogy a tudomány, a csillagászat, a hajózástávidá, vasút szolgálatára egyöntetű és pedig tizedes rendszeren épülő idősámítást fogad el. Hogy ezen számítás nem marad meg a tudomány magas régióiban, hanem le száll a cselekvő világ s a társadalmi élet körébe, hogy itt ép oly népszerűsége teszen szert, mint előfutárai a tizedes mérték — és méter rendszer — kétségtelen.

Elkészült a tizedes óra is. Egy német tudós, **Moder József** 30 évi munkálkodás után összeállította nemesek elméletét; s azokat a mennyiségi arányokat, melyeken az új szerkezetű óra, mely a régi s új időt együttesen mutatja, — épül; hanem ugyanazt egy rendszeres regulátor segítségével 1886. évben a Krisztus menyemenetelének ünnepén mozgásba is hozta s az új tizedes idősámítást úgy miként a 2x12 óras napelosztást — egyaránt mutató idómérő azóta legnagyobb pontossággal végzi feladatát.

Ily eredmények után s azon kimondhatatlan fontosságot szolgálóknál fogva, melyeket a tizedes idősámítás a tudományoknak nyújt, bizonynyal elvárható, hogy a múlt államok kormányai a törvényes hatalom eszközeivel támogassák a szakemberek tudományos tekintélyével megindult mozgalmat, hogy az összes művelt világ meggyőződését áthassa az újítás célszerűségének hite; mert csak így válhatik az egyesek munkája az emberiségre áldásosan gyümölcsözővé.

(Folyt. köv.)

először a baromvásárba, s onnan aztán vissza ismét a városon keresztül a vágóhidra.

Ez árt a város tisztasági, szépségügyi érdekeinek — rongálja, nyúvi a városi utakat, átjárókat s veszélyezteti a közönséget, főleg a gyermekeket, s e veszély fokozva lett most már a dohány és szivarvagyár létesülése által, a mennyiben az oda ki, s onnan bejáró nagy számu munkás s az ottani hivatalnokok s azok családjai, a vágóhidra hajszolt legtöbb feldühödött állatok általi eltapodtatásnak lesznek folytonosan kitéve.

Csak azt említhetjük fel még, hogy bizonyos az is, hogy ha közbárád nem a baromvásártér közelében lenne felállítva, hova a miniszteri leirat szerint vesztelési épületek felállítandók, — ez ismét a városi házi pénztár kétszeres megeredményezendőt, mert kétségtelen, hogy azon személyzet, mely a vesztelési épületekre, s vesztelő állásokra felügyel — az nem láthatja el a 6-7 kilométer távolban levő közbárádhi teendőket is, következésképpen kelljen fog a vesztelő intézkedéshez külön orvos s személyzet, s ismét külön orvos s személyzet a közbárádhoz, a mi oly költség többletet okoz, mit kidobott pénznek lehet tekinteni, melynek megtakarítása a városi közkórház létesítése érdekében feleltébb kívánatos.

Ajánljuk ezeket a bizottságok által is sürgősen betárgyalandó indítványunknak elfogadását.

Napi hírek.

— **A szabadalvópárt báljának** érdekességét és így népességét is nagyban fogja emelni az a körülmény hogy a f. hó 21-én megtartandó bál estélyén pártunk közszerepet és tiszteletnek örvendő országgyűlési képviselői Gr. Dégenfeld Lajos és Körösi Sándor urak mint biztosan megígérték megfognak jelenni. Hisszük hogy pártunk tagjai szeretetük és ragaszkodásuk jeléül már csak ez okból is teljes számban fognak ott családtagjaikkal részt venni. A rendezőség a sikert elmaradhatlannak tekinti.

— **Debreczeni közegészségügyi egylet.** Tegnap délután 3 órakor tartott meg az értekezlet gróf Dégenfeld József főispán ur összehívására folytán és elnökölte alatt az országos közegészségügyi egylet helybeli fiók-egyletének megalakulása érdekében. A szép számmal megjelentek között ott láttuk városunknak notabilitásait. Egyaránt képviselve volt az orvosi, lelkes, hivatalnok, tanítói, és kereskedői testület. A gyűlés megnyitása után Dr. Zelizi Dániel, mint az értekezlet előadója, meggyőző érvekkel okadoltat beszédben fejtegette nagy fontosságát ezen országos közegészségügyi egyletnek, melynek a nemzet jólétére irányuló nemes célját megvalósítani segítőnek vidéki osztályok. Az általános helyesléssel fogadtott előadás után még Dr. Varga Géza ur Hajdumegye főorvosa szólott föl meleg szavakkal buzdítva és kiemelve az egylet fontosságát. Ezután az elnököl főispán ur felhívására, azonnal megindultak az aláírások, oly szép eredménnyel, hogy a jelen voltak közül 24-en mint rendes tagok írták alá az ívet. A tagok száma tehát elegendő levén a megalakulásra, főispán ur kimondja a fiók-osztály megalakulását. Aztán Dr. Zelizi Dániel indítványára közfelkiáltással egyhangulag gróf Dégenfeld József főispán, — kinek nemes buzgalma minden kulturális és humanistikus egylet a legteljesebb mértékben számíthat, választott elnöké, titkárá pedig Dr. Zelizy. Majd ezen megalakult vidéki osztály programjának tervezésére, — ügykezelési szabályzatának kidolgozására s a központtal magát é r i n t k e z e s r e t e v e s r e kiküldetett egy bizottság: Dr. Zelizy Dániel, Dr. Király Ferenc, Dr. Sárváry Gyula, Dr. Varga Géza urakból. Az értekezlet jegyzőkönyvének hitelesítésére Simonffy Imre polgármester és Laky Lajos tanácsnok urak kérétek föl. Az értekezlet felülkör véget ért. — Melegen ajánljuk mindenkinek ez igen hasznos és üdvös egylet támogatását.

— **Asztalos ifjuság bálja.** A helybeli asztalos ifjuság e hó 17-én zártkörű táncestetélyt rendez a Koronában; melyre a meghívókat már szétküldötte. Ha mégis, a legnagyobb figyelem dacára is megtörtént, hogy több olyan család nem kapott meghívót, mely erre igényt tarthat, ezen családok felkértek, hogy igényük kielégítésé végett sziveskedjenek Lókody Ferenc asztalos mesterhez (Széchenyi utca 1808. sz.) fordulni. A táncmulatság érdekességét bizonyára nagyban fogja emelni a rendezőbizottság az által is, hogy gondoskodik színi előadásról, néma képletekről és — báli postáról.

— **Nyilvános köszönet.** A kereskedelmi akadémia segélyző egyletéről az utóbbi időkben több nemes gondolkodású emberbarát emlékezett meg. Bulster Agoston ur küldött 5 frtot, Schönfeld Fülöp ur 2 frt, Hidvéger Mihály ur 2 frt. Lichtschheim Sámuel ur 5 frt. V. J. ur 5 frt. Fogadják eme szíves adakozók iskolánk szegényei nevében mondott köszönetemet. Debreczen, 1888. január 14. Dr. Szántó Sámuel a segélyző egylet elnöke.

— **Felolvasás a kereskedő ifjak önképző egyesületében.** Propper N. János ur a kereskedelmi akadémia igazgatója csütörtökön este kezdette meg azon felolvasási ciklust, melynek tartására a kereskedő ifjak tevékeny egyesülete a kereskedelmi akadémia tanárait kérte föl, kik erre készségesen vállalkoztak

is. Propper ur a tizedes rendszerszerint való idősámításról tartott a tárgy fontosságánál fogva igen érdekes felolvasást, mely azonban csak egy részét képezi annak a terjedelmes munkának, melyet ő a kiváló jelentőségű kérdés tanulmányozása eredményeként készített. E munka felolvasott részét közöljük s olvasóink lapunk máshelyen találják meg. Propper ur egyik, sőt ez időszerint talán egyetlen hazosza hazánkban annak a törekvésnek, mely a tizedes idősámításnak az eddig gyakorlatban lévő helyett való behozatalát tüzte ki céljául és a mely a művelt külfölden má a legelső tudósok elméjét foglalkoztatja s képezi ezek működésének tárgyát, akként, hogy az időnek a 10 des rendszer szerinti számítása — lehet reménylenünk — ép ugy fel fogja és pedig rövid idő mulva váltani a régi Julius Caesar féle számítás módot, mint a hogy kisorsította a használatból az angol területeket kivéve az egész művelt világon a tizes rendszeren alapuló méterméreték az eddig érvényben lévő különböző és megbízhatatlan tér, és súly mértékeket. A felolvasást szépszámu közönség, közte néhány nő is, hallgatta.

— **A piacutczai fasorok** között, mely rövid idő mulva a város legszebb és legkedveltebb sétányai közé fog emelkedni, ez év tavaszán folyami apró kavicsok fogja beborítani a tanács, minek költsége, mely a szépítési célokra előirányzott összegből fog fedeztetni, alig néhány száz forintot veszen igénybe.

— **Szerdán** a Koronában tartott thea estélyi alkalmával, egy T. A. jeggyel ellátott — kalap kicsérletet. Visszacserélhető Drop-pa J. ezégnél Czepléd utczán.

— **A hó-tenger közepén.** A z ö s z e s k ö z l e k e d é s megakadva! — e borzasztó szavak mosolyognak rettenetes körülvondó képpel a kétségbeesetten pénztárhoz siető utasok szemei közé. De még boldog állapot: el nem utazhatni, ha meggondoljuk, hogy az Ebenes 3 megrekedt vonatot 4 mozdony — kettő elől kettő hátul — erőlködik kizozdítani a hó f u v á s b ó l; de hasztalan, mert azok csak a mozdulatlan s ág elvett vallják, borsantására annak a 80 utasnak, kik mint Nőé háznépe a bárkában, szorongva várják a szabadulás olajját. Hét mozdony és 800 kar (400 ember) nem képes visszaadni őket a világnak. A fővárosi lapok előfizetőinek, a kávéházak újságolvasó közönségének sem kellemesebb a helyzet, mint egy éhes farkasnak Két nap óta nem jön friss lap, s az is a mit ma reggel kaptak, harmadnapos. Csütörtöki számok. Es a szerelmesei? Szegény boldogtalanok. Az az átkozott hófúvás hogyan hoz a hűtlenség, ez elhidegülés gyanújába nem egy szeretet, kital kedvese a posta rendszerjára alatt naponta kapott rózsaszínű illos levelet. Most elmaradt, késik ez is. Kitudja meddig tart még ez a rettenetes állapot, melyt a még mindig dühöngő muszkatermesztői északi szél okoz!

— **Az egy éves önkéntesi tanfolyam** tervezetét lapunk mai számában egész terjedelemben közöljük. E tanfolyam rendezése, melyre kiváló szakérők vállalkoztak, kedvező alkalmul szolgál mindazoknak az ifjaknak, kik érettségi vizsgai bizonyítványval nem bírnak, de legalább 4 real, gymnasium vagy polgári iskolai osztályt elvégzetek s életük 20 ik évét még be nem töltötték, hogy az egy éves önkéntesi jogot megnyerhessék.

— **Találattott egy kapukules.** Tulajdonosa átveheti lapunk szerkesztőségi irodájában.

— **A közönség figyelmébe.** Tudatjuk olvasóinkkal, hogy a hatóság szigorúan ellenőrizi a gyalog járdák behomokoltatását s bünteti az azt elhanyagoló háztulajdonosokat. A hatóság különben maga is több helyen foganatosítja a gyalogutak járhatóvá tételét.

— **Wagner concert Debreczenben.** Wagner Richard világhírű „Walküré”-nek egy részét lesz alkalmunk hallhatni a jövő hó képepe táján. Külföldi hírneves elsőrendű művészek egyesültek, egy concert tourneera Magyarországra nagyobb városainak Wagner concerteket rendezni. Alkalmunk nyílik tehát városunkban kitűnő előadásban Wagner zenét élvezhetni s magunknak fogalmat szerezni azon zenéről, mely a zenevilágban oly nagy forradalmat idézett elő és egy új korszakot alkotott. Legközelebb visszatérünk az érdekes hangversenyre, midőn módunkban leendő közreműködő művészek neveit s időt, helyét, szóval részleteit a hangversenynek közölni.

— **Iparos kör bálja** a „Bika” szálloda disztermében 1888 évi január 29-én a dalárda közreműködésével, a kör könyvtára és saját pénztára javára rendezendő bála vonatkozó meghívók már szétküldöttek; — kik még nem kaptak, de ahhoz igényt tartanak, sziveskedjenek jelentkezni a kör helyiségében. Debreczen 1888 Január 14. A rendezőség.

— **A negyedik korosztály behívása.** Debreczenben az idei főorvoson a IV. korosztály is befog hivatni s erre nézve a városi hatóság katonaiügyi osztálya már meg is tette az előzetes intézkedéseket. Ez a behívás azonban — megnyugtatólag legyen mondva — semminemű összeköttetésben nem áll a háború hírekkel; hanem arra való, hogy — a mint már tavaly is, meg az előtt is történt — annál inkább kitéljék a városra kivetett hadjuttalék.

— **Farsang a vidéken.** A p l a d a n y i ifjuság f. hó 19-én a társaskör nagytermében annak könyvtára javára zártkörű táncmulatságot rendez. Személyjegy 1 frt. Családjegy 2 frt. H. D o r o g o n is serényen készülnek arra a sikerültnek ígérkező bála,

dszerszerint való gy fontosságánál, mely azonban k a terjedelmes jelentőségű kérvényeként készített. Közöljük s olvasóknak meg. Propper talán egyetlen örekvésnek, mely eddig gyakorlatátalát tüzte ki kultölden már a koztatja s képezi lként, hogy az erinti számítása nyug fellogja és ni a régi Julius mint a hogy ki- angol területeket on a tizes rend- az eddig érvény- zhatatlan tér, és asást szépszámu s. hallgatta.

k közét, mely zebb és legked- elkedni, ez év csal fogja bebo- ltsága, mely a t összegből fog forintot veszen

n tartott thea gyógyel ellátót cserélhető Drop-

A z üszes e borzasztó tes kárörvendő pénztárhoz siető boldog állapot: adoljuk, hogy az 4 mozdony — erőkődik kimoz- hasztalan, mert lanság elvét k a 80 utasnak, kában, szorongva t. Hét mozdony képes visszaadni lapok előfize- ső közönségének mint egy éhes ön friss lap, s k, harmadnapos. felmesek! Szek- tozott hófúvás elhidegülés gyat- léd kesve a onta kapott ró- elmaradt, késik ég ez a retten- mindig dühöngő okoz!?

tanfolyam ter- egész terjed- rendezése, mely- ak, kedvező al- az ifjaknak, kik nyal nem bírnak, mi vagy polgári s életük 20 ik gy az egy éves k.

kules. Tulajdo sztségi irodá-

e. Tudatjuk olva- goruan ellenőrzí ását s bünteti az okat. A hatóság en foganatosítja t.

zenben. Wagner nek egy részét jővő hó közepé rendű művészek eera Magyaror- agner koncert- ilik tehát váro- Wagner zenét él- at szerzeni azon n oly nagy for- ny korszakot al- rünk az érdekes nkban leend a t s időt, helyét, senynek közleni. „Bika“ szálloda r 29-én a dalárda vvtára és saját ábra vonatkozó — kik még nem anak, szivesked- ségében. Debre- lezőség.

behívása. Deb- a IV. korosz- ázve a városi már meg is tette z a behívás azon- em mondvá — nem áll a hábo- való, hogy — a előtt is történt árosra kivetett

p. l a dányi r nagytermében kőrő tánczvigal- firt. Családjegy éreányen készül- gőrköző bábra,

melyet az ottani Kaszinó e hó 21-dikén ren- dez saját könyvtára javára, a vendéglő nagy termében. Belépti díj, egy személyre 1 frt; családjegy 2 frt.

— **A debreczeni iparoskör, körelnökének jubileumát e hó 15-én vasárnap dél- előtt 10 órákor tartja,** melyre a választ- mány és kör tagjai tisztelettel meghívhatk.

— **Uj közorházat!** Mindinkább tartha- tatlaná válik már az anyomorsúgos helyzet, melyben a debreczeni polgári közorház szen- ved. Valóban esodálkozunk kell felette, hogy daczára e szégyen és a régóta folyó készü- lődésnek el nem pusztítottuk onnan azt a ronda, beteggyilkos épület csoportot, melyet csak kényszerűségből, nem inkább gunyból lehet kórháznak nevezni. A debreczeni orvos és gyógyszerész egyesület, mely már azelőtt is fölemelte szavát egy új, az igényeknek megfelelő kórház építése érdekében, újabbán ismét sürgetőleg szólalt fel e tárgyban s ter- jedelmes emlékiratot intézett a tanácshoz, ki fejtven abban mindazon indokokat, melyek halaszthatlaná teszik a régi kórház helyett tervezett újnak gyors felépítését. Reményel- jük, hogy a város közönsége ily tekintélyes szaktestület érveit komly figyelembe veszi és nem fog még továbbra is késlekedni annak megvalósításában, mit Debreczen jó hírveve, s az édes mindnyájunkkal közös, annyira be- ceses egészségügy megkövetel.

— **A felolvasó körből.** A felolvasó kör legközelebbi estélyén Szombathy János, a „Debreczen“ munkatársa tartott szép számu női közönség előtt érdekes felolvasást, két magyar írónőről: Ferenczy Terézről és Mol- nár Borbáláról. A felolvasás tetszett, s a fel- olvasó szerzőt élénken megtapsolták.

— **Az országos vásár** rossz jelek között vette kezdetét. A tulságos kemény hideg, a nagy hófúvások a vidékieket akadályozták a városba bejöttelben s innen származhatott, hogy a mai sertés vásáron akárhány heti vás- ár tul tesz az előadók és vevők számát te- kintve. Az utcazők és piaczőkon még ma- alig volt valami nagyvásáros élénkség tapasztalható.

— **Adakozás a népkonyhára.** Fleischmann Mórné 5 frt, Erber Vilmosné 5 frt, Jakobo- vits Andor 2 frt, ifj. Kohn Mórné 2 frt, Leblovits Jánosné 2 drb kenyér. Evangélikus filléregylet 6 drb kenyér, Keiner Hermánné 10 kg liszt, Berger Mór 3 frt Vidáné 1 frt, Schönfeld Fülöp 1 frt.

— **Báli és tánczvigalmi meghívók, táncz- rendek, belépti jegyek a legdiszesebb kiállít- sban, ugyszintén névjegyek, és más alkalmi üd- vözetek a legjutányosabb árak mellett készit- tetnek a „Debreczeni Ellenő“ könyvnyomdájá- ban, Debreczenben, Széchényi-utca Simon ház Vidéki megrendelések leggyorsabban eszközöl- tetnek.**

— **A külvásártéri sátrakat** a tanács új számozással láttatta el, valamint felmérte azok területét is. Ezen munkálatból is kitűnt a debreczeni, hajdani híres nagyvásároknak aláhanyatlása. Mert az új számozás csak öt- ven sátrat talált, holott ezelőtt több volt 500-nál s a még meglevők mindössze 2646.84 □ méternyi területet foglalnak el, melyekért 10 krjával egy egy nagyvásár alkalmával 264 frt 68 kr. térhasználati díj szedetik be a város javára. Erdekes megemlíteni, hogy a sátrak közül 8 budapesti, 3 bécsi, 5 kaszai s 1 szoboszlói kereskedő, a többi debreczeniek tulajdonát képezi.

— **Zeneestély** tartatik Vasárnap este a Vilmos Lajos söröcsarnokában Magyarai testvé- rek kedvelt zenekara által.

Kwizda Ferencz János
osztr. esász. kir. és román kir. udvari szállító és kőrgyógyszerész urnak Korneuburgban.

Kwizda es. k. eng. mosdóvizét lovak számára istállóimban legelőnyösebben használtatom és öömömre szolgál Ónael tudathatni, mily nagyszorú hatá- sasal van az a lovak idomaira, hogy mint jarul hozzá a lovak erősbitéséhez, különösen ha azok nagyobb fáradaimk után ki vannak állva.

Köszvény és rheumánál is rövid idő alatt legfényesebb sikert értem el, ugy hogy mosdóvizét mindenkinek ajánlani, csak kötelességemnek tartom.

Bécs, 1886. január.

Tisztelettel
Kinsky Rudolf gróf.

A raktárak lapunk mai számában meg- jelenő „esász. kir. eng. mosdóvize lovak számára“ czimű hirdetésből megtudhatók.

Egyéves önkéntesek.
képesítő-vizsgálatára előkészítő tanfolyamnak a debreczeni kereskedelmi akadémián tervezete.

I. A tanfolyam czélja és ter- veze.

1. Ugy az 1868. XL. miként annak re- vizióját képező 1882. évi XXXIX. országos törvény általános védkötelezettséget állapít meg, melynél fogva jelentéken esetek le- számításával, minden testileg ép polgár részt venni köteles a haza fegyveres szolgálatában. A katonai szolgálat rendes időtartama: 3 év. Azoknak, kik az 1868. évi XL. törvényezik 21. illetve az 1882. évi XXXIX. törv. czikk 4. szakaszában előirt tudományos képzettség- gel bírnak az országos védtörvények s a véd-

törvényutasítások (125. 126 §§) kivételkép- pen megengedik, hogy a 3 évi szolgálat helyett 1 év alatt telessenek elegend védköte- lességöknek.

A debreczeni kereskedelmi akadémián szervezendő egyévi önkéntességre előkészítő tanfolyam czélja tehát, hogy a hallgatóknak a fenebb idézett törvényekben s azokhoz kiadott kormányrendeletekben előirt tudományos képzettséget lehető rövid idő alatt megadja.

2. Ezen tanfolyam ennél fogva 6 hónapra terjed; s így egy évben kétszer nyílik meg s lesz törvényszerű vizsgálatall befejezve. Az egyik január 1-én nyílik meg s június hó végéig tart; a másik július 1-jétől december 31-ig. A képesítő vizsgálatra becsátattásra egy 6 havi tanfolyam hallgatása és sikeres befejezése után jogot nyer a hallgató.

3. A tanítás vasár és ünnepnepok kivételével hétköznapokon, esti 6—9 órákban tör- ténik; s így a hallgatók esetleg polgári foglalkozásokban nincsennek akadályozva; jölle- het kívánatos, hogy a hallgatók minden egyéb teendőit mellékfoglalkozásul tekintsenek s fő- ügyeiket a tanulni valók elszájtására irányuljon, mert csak így remélhető rövid 6 hó lefolyása alatt a tanítás sikere.

4. A tanfolyam a magyar. Azonban a vizsgálat a magyar osztrák birodalom okta- tási nyelvül szolgáló bármely nyelven végez- hető.

Idegen ajkúak előkészítését is eszközöl- heti a szükséghez képest az igazgatóság. Azonban az ilyenmü külön tanítás díja a tan- folyamért fizetendő rendes tandíjon felül fizet-endő a hallgató által.

II. A felvételi feltételek.

5. A tanfolyamra életük 16. évét már meghaladott, de 20. évét el nem ért egyének vehetők fel.

6. Előtanulmányképen meg- kívántatik gymnasiumi, reál, polgári iskolai, 4 osztályonak végzése. mint a be- lépő vagy az illetékes iskola által kiállított bizonyítvánnyal, vagy pedig a tanfolyam igazgatósága előtt végzendő felvételi vizsgálatall igazol. Ezen felvételi vizsgálat díjazás alá esik.

Erkölcsei magaviseletét a belépő hatóság bizonyítvánnyal, életkór- át törvényszerű anyakönyvi kivonattal igazol- ni tartozik.

7. Belépésekor fizet a hallgató 20 for- rint beiratási díjat. Ezen felül a tandíj 120 forint, mely is 1/4 évi két részlethen előzetesen fizetendő. A szülők vagy gyámok indokolt kérvénye alapján az igaz- gatóság megengedheti a tandíjnak havi elő- leges részletben történő fizetését.

Bármely ok miatt lépjen ki a tanuló, az összes tan- és beiratási díjak fizetésére kötelezve van.

Vidéki hallgatók az igazgatóság által jutányos feltételek mellett teljes ellátására elhelyeztetnek. Ezen tárgyban a szülők vagy gyámok kívánalmaiakat eleve bejelentvén, a hallgató megérkezésekor azonnal elfoglalhatja a részére kirendelt lakást.

III. Tanterv és tanulmányi rend

8. A tanfolyam tanterve s tárgyfelo- szása a es. k. közös hadügyminiszteriummal 1887 évi április 7-én kiadott rendelet 2 ik szakaszának 770. pontja szerint van megál- lapítva.

Ehez képest a következő tautárgyak tan- nítatnak és képezik egyszersmind a vizsgá- lat tárgyait.

A) Nyelvok. B) Földrajz. C) Történet. D) Természetrajz. E) Vegytan. F) Termé- szettan. G) Mennyiség- és számtan.

IV. Tárgy felosztás. Tanári kar.

1. Magyar nyelv. Hetenként 3 óra. Elő- adja Dr. Szántó Sámuel. 2. Német nyelv. He- tenként 4 óra. Előadja Szojka Gynia. 3. Föld- rajz. Hetenként 2 óra*. 5. Természetrajz Hetenként 2 óra. Tanára Fábian L. Mór. 6. Természet- és 7. Vegytan. Hetenként 3 óra*. 8. Szám- és mennyiségtan. Hetenként 3 óra. Előadja Zalai Márk. 9. Mértan. Hetenként 2 óra. Tanára: Fábian L. Mór. 10. Távlattan. Hetenként 2 óra*. Észrevételek. A nyelvtan- nításnál a tantervbe egyelőre csak a magyar és német nyelv lett felvéve; a szükséghez képest egyéb nyelv is fog tanítani A *gal jelölt tanszékek katonatiszti ranggal bíró ta- nárok által fognak betöltetni.

V. Tanulmányi rend és fegyelem.

9. A hallgatók beiratáskor szabályszerű leczkekönyvet kapnak, melynek I. lapja a be- jelentési napló kivonatát képezi s tartalmazza a hallgató anyakönyvi adatait; II. lapja a befizetett beiratási és tandíjak nyugtázását, III. lapja pedig havonkénti rovatokra osztva az illetékes szaktanárok észrevételeit a hall- gatóknak havonként tett előmenetelére és fe- gyelmi állására vonatkozólag.

10. A hallgatók a szükségelt könyveket és tanszereket maguk szerzik be; s az elő- adásokra tankönyvekkel és író szerekkel fel- szerelve tartoznak megjelenni.

11. Mulasztás és feleletek pontosan vezet- tetnek és a hallgató leczkekönyvében feltűn- tetve lesznek.

12. A hallgatóság magaviseletére nézve az iskolán belül és kívül a kereskedelmi aka- démia fegyelmi szabályai képeznek zsinórmé- réket. Ugyanazokat az igazgató a tanfolyam megnyitásával a tanári kar jelenlétében fel- olvassa a hallgatók előtt.

VI. Vizsgálatok.

13. A vizsgálatokat a es. k. katonai had- test parancsnokszámg által kiküldött bizottság előtt s kijelölendő helyen végzik a hall- gatók.

14. A hallgatók a vizsgálatra becsátta- tásának idejét az igazgatóság a tanári karral együtt állapítja meg, s fentartja magának a jogot, oly hallgatóktól, kik a tanfolyam tar- tama alatt elégséges előmenetelt nem tanu- sítottak, vagy fegyelmi tekintetben súlyos megrovás alá esnek, a vizsgálati jogot meg- vonhatni.

15. A vizsgálati engedély kinyerésére szükséges okmányokat a hallgatók maguk szerzik meg; az eljárási teendőket azonban az igazgatóság díjtalanul végzi.

16. A vizsgálatok díja 10 frt, mely összeg egy hóval a vizsgálat előtt lefizetendő. Kelt Debreczen 1887 decz. 8 án.

Propper N. János
igazgató.

Színház.

A Kókai ház. Sikertült színházi este tar- totta tegnap folytonos élénk derűtségben a jelenvolt szépszámu és intelligens közönséget. Gabányi Árpádnak, nemzeti színház elsőrangú alakító színésznek és kedvelt, ügyes beszé- lőnek új vigjátékát „A Kókai ház“-at mutatta be a társulat, s azok a kik végig nézték ta- gadhatatlanul jól mulattak a szellemesen meg- írott, élénk párbeszédekkel, folyton találon festett pár jellem s több ügyes epizod- alakkal bíró darabon, melynek meséje is ér- dekes, a figyelmet mindvégig lekötve tartó, bár nem egészen új. Az akedező vélemény, melyet a sok élvezetet nyújtott vigjátékról a közönség magával vitt, bizonyára egészen telt házat fog szerezni a második előadásra, mely a jövő héten, szerdán lesz, páratlan bérlet- ben. A darab sikert aratott s a hatás külső jelei többszörösek és zajosak voltak, főként a legmulatságosabb rész a második felvonás végén. Különbö a sikerben jelentékeny részök van az előadó színészeknek, kik mindannyian derakasan működtek s csak néha volt kissé észrevehető, hogy a szerepök betanulására kevés idő állott rendelkezésükre. Vedres, a Kókai ház urát Kókai Tamást, egy vendég- szerető és szép ifju, második felesége felette féltékeny férjét személyesített azzal a jellem- színész tehetséggel, melytől már annyi jeles alakítást láttunk. — Zilahy elienséki, krakéler, aszfalt lovag Kenderessy ügyvédben egyikét nyerte a leghálásabb szerepeinek, melylyel ő most is nagy tet- szést aratott. — Ellinger Ilona, mint Kókai Piroka olyan kedves regény ol- vasmányaiból idézgető, példákat merítő sze- relmes kis leányka volt, hogy a hálás publi- cum nyílt jelenésben is megtapsolta. Minden egyes szereplő külön felemelést érdemelne já tékáért melylyel az összájték sikere érdeké- ben működtek. — Lásziné mi ki- vánni valót sem hagyott fenn Dagadó neje- nek epizodszerében s méltó partnere volt neki Mándoki a férje, Rónaszéki a tudákos, confidens inas, Békési Róza a modern feleség, Püspöky a nyugalmazott kapi- tány németbáró, Molnár, a festő és sze- relmes Zsoboki Endre és Rónaszékiné a szép, fiatal második feleség kielégítő, sőt részben jők voltak.

*
Halmainé jutalomjátéka, mely a jövő hé- ten kedden tartatik meg nagyérdeklődést keltett a közönség körében s az előreláthatólag olyan lelkes óváczik mellett fog letolyni, minőt a mi kedves népszimü és operette énekesnők méltán meg is érdemel.

Angyal és ördög. Három nap alatt két premiere egy vidéki szinpadon, valóban ritka dolog s az igazgatóság ügybuzgalmáról és élénk hivatászeretéről teszen bizonysgot. Csak tegnap este adatott előszőr Gabányi Árpád szellemes vigjátéka a „Kókai ház“ melyen olyan jól mulatott a közönség, holnap ismét új szimüvet, Gerő Károlynak, a „Vadgálamb“ szerzőjének népszimü- vet az „Angyal és ördög“-öt fogjuk láthatni, mely nem régen volt egyik hatalmas sikerrel adott ujdonsága a népszínháznak. Hősnője Anna, egy paraszt Omphale, kit bűnhődéskép ér utól egy igaz szerelem pusztító szenvedé- lye, melyben megtisztul és megsemmisül. Színészeink szép sikert várnak az új nép- szimüitől.

A vásári árfelemelések szokásától az igazgatóság egészen eltér és a rendes árak mellett bérletszünetben tartatnak előadások. Ez előzékenység dicséretére válik az igazgatóságnak.

„A szép Melusina“ czimü látványosságra az igazgatóság nagy gondot fordít s kilátás van rá, hogy e szép darabot fényes kiállí- tásban már legközelebb színre hozzák.

Az aradi színház igazgatását, miután Krecsányi nem volt megalégedve az ottani viszonyokkal s nem vállalkozott jövőre a ve- zetésre, a szimüvi bizottság Mozsonyi Károly, Csóka Sándor és Jakab Lajos pályázó sziniga- gatók közül 10 szavazattal, 4 ellenében Mozsonyira bizta, kinek társulata jelenleg Temesvárott működik.

A jövőheti színházelőadások sorrendje kö- vetkezőleg van összállítva: Vasárnap „Angyal és ördög“ Gerő Károly népszimüve előszőr. Hétfőn a „Nebántsvirág“ nyol- cadszor. Kedden Halmayné Emma juta- lomjátékaul „Király fogás“. Szerdán a „Kókai ház“ Gabányi nevetű vigjátéka párat- lan bérletben. Csütörtökön „Angyal és

Ördög“ népszimü másodsor. Péntek Szombathy, és Vasárnap a „Bolondok grófia“ Jókai Mór hatásos operettje kerül színre, mely minden vidéki szinpadot mege- lőzve itt adatik elő előszőr.

Husarak.

Megálapítva s bejelentve 1888. Január. hó 11-től január 18-ig.

30 kr. Erdei Jánosnál Morgó utca 587 szám alatt.

32 kr. Kolb Jakabnál Pfa 687 sz. a.

34 kr. Erdey Ferencznel Csapó utca 240 sz. a. Varga u. 2238 sz. a. Bírány utca 2234 sz. a.

36 kr. Rác Györgynél Czegléd-ut- ca 2599. szám alatt Csapó utca 10 szám Rózsater 10 szám. alatt. — Szentsei Jánosnál Rózsater 11 szám alatt. Szt. Anna u. 2267. sz. a. Mester utca 1244. sz. a. Kolb Jakabnál Mester u. 1113 sz. a. Pfa utca 687 sz. alatt. Balogh Jánosnál Csapó u. 471 sz. a. Mester u. 1371. sz. alatt. Nagy Mibálynál Pfa utca 970 szám alatt.

42 kr. az izraelita hitközség 2 székébe a piaczon.

44 kr. az orth. izraelita három széki- ben a Hapiacron. Minden többi bejelentett 15 mézárszékben pedig 40 kr.

Jegyzet: Magyar Gábor három székében 1 kiló hus nyomtaték nélkül 8 krral drágább.

Debreczen, 1888. Jan. 10.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ

Holnap, vasárnap, 1888. jan. 15 én
előszőr:
ANGYAL és ÖRDÖG.

Népszimü 3 felv. írta Gerő Károly.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértési Arnold.
Főmunkatárs: Kerecz Vilmos.

Mindenemü
száj- és fogbajokat
kezel, valamint
odvas fogakat
és
fogtöveket
(fájdalom nélkül érzéketlenítés által)
távolít el,
fogakat töm és műfog betéteket eszközöl

Dr. TIHANYI SÁMUEL
rendelő óráiban (reg. 8—9-ig, d. u. 2—4-ig.)

Kunz József és Társa
C Z É G.
Kis-templom bazár.
Ajánlja dus választéku raktárán:
Jaeger-féle alsó ing, nadrág,
és harisnyákat,
kötött és tricó derekakatl
téli kendők és plaideket,
utazó plüs- és gyapjutakarókat.

Uj kávéház.

Van szerencsem a n. é. közönséggel tudatni, hogy kávéházamat a régi takarékpénztár épületébe (Sas-Czegléd-utca sarkán) Dr. Róthschnek gyógyszerárával szembe helyeztem át.

Uj kávéházamat
esinnal rendeztem be és főgondom az lesz, hogy m. t. vendéimnek ugy mint eddig, továbbra is megalégedésst pontos, szolid és jutányos kiszolgálással kiérdemljem.

További szives pártfogást kér tisztelettel
Gerzon János
kávé.

Tisztelt értesírem a n. é. közönséget, kiváon pedig a börnemű ip-re ikkeket gyártó czipész, csimadia és szijgyártó urak, hogy

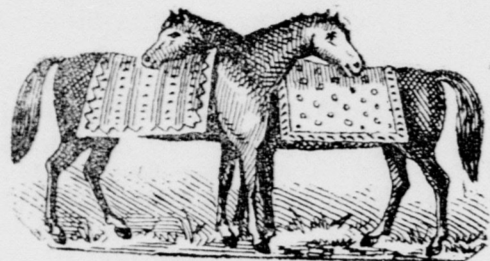
börgyári-raaktáramat

egkülönbözőbb nagy választékú börneműekkel, s az e szakmához tartozó összes cikkekkel — az alant irt, törvényesen bejegyzett czég alatt — az újabb kor igényeinek teljesen megfelelően dusan berendeztem; s áruim kitünő minősége mellett a legjutányosabb árakat szabtam meg.

A szijgyártó uraknak

különösen ajánlom kitünő minőségű **blanc-bőr készletemet** s **készítetlen szeredásaimat.**

A szücsmeser urak szükségleteire szolgálók szép erdei fekete báránybőrökkel, — valamint a legjobb vörös és sötétzöld bőrökkel, nagy választék és jutányos árak mellett.

A tisztelt gazdaközönség s lótulajdonos urak becses figyelmét batorodom felhívni különböző minőségű, rendkívül jutányos lótakaró pokróczaimra s a t. gazdaközönségen különösen első rendű gépszijkészletemre.

Ezen **gepszijkészletet**

nem ajánlhatom eléggé a GÓZMALMOK IGAZGATÓI s TULAJDONOSAI szives figyelmébe, mert ezek nálam bármily szélességben azonnal kaphatók és megrendelhetők.

Lelkiismeretes, és előzékenységgel párosult pontos kiszolgáltatást biztosítva, vagyok Debreczen, 1888. Január havában.

kiváló tisztelettel
Lusztig Mór
BÖRKERESKEDŐ.

a kiskörmendy mellei bazárépületben

ÜZLET.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a helybeli piacter Tamásy ur gyógyszerháza mellett vásznon, kézmű és rövidáru üzletet nyitottam és azt

WENGER LAJOS

törvényszékiileg bejegyzett czég alatt fogom folytatni.

Sok éven át szerzett tapasztalataim folytán azon kedvező helyzetbe jutottam, hogy áruimat első kézből és legelsőbbrendű gyárakból szerezhetem be, melyeket a legjutányosabb árak és pontos kiszolgálás mellett árusítok el.

Üzletemet oly módon rendeztem, hogy a mai kor igényeinek bármely szakmába vágó kívánalmait teljesíthetem, ezélmul pedig a szoliditást tüzvén magam elébe ezáltal és áruiczikkeim jóságával kívánom a n. é. közönség pártolását és bizalmát kiérdemelni.

Teljes tisztelettel

WENGER LAJOS.

Cs. k. 15. sz. gróf Pálffy huszárezred.

Ikt. 3808. sgl.

Hirdetmény.

A cs. kir. közös hadügyminiszterium 3. oszt. 1887. évi december 4. ikt. 3052/I. sz. rendelete folytán 1888. mártius 1. junius végéig terjedő hónapokban, az ezred létszámából 25 ló kerül, éllemezés és haszonvézés céljából, magánosokhoz, hasonló feltételek mellett, mint az, a m. k. honvéd-lovaságnál szokásos, azon különbséggel, hogy a lovak évenként csak egyszer, őszszel, 3 heti fegyver gyakorlatra hivatnak be.

Ezen lovaknak életkora nem leendő 8 éven alól, és nem nyolc éven felül és kiélesnek választva úgy, hogy azok a magán hasznalati célokra teljesen megfeleljenek.

Azon ló-tulajdonos urak, kik ilyen lovakat óhajtanak, és kellő vagyonszerzési éköt nyújtanak, sziveskedjenek ezen óhajokat

1888. február 5-éig

lakásuk (utca és házzám) valamint foglalkozásuk, továbbá a kívánt lovak mennyisége, és azon idő megjelölésével, mely időre az átadás kívánatik, írásbelileg az ezred parancsnokságának tudtára adni.

A lovak végleges átadása, illetőleg a későbbre való előjegyzés felől a jelentkező lótulajdonos urak ideje korán értesíteni fognak.

Debreczen, 1888. január 10.

A cs. k. 15. sz. gróf Pálffy huszárezred parancsnokságától.

Viszsgáljatok meg mindent s a legjobbat válasszatok.

Ezerszeresen kipróbált s orvosi tekintélyek és számos magános bizonyítványaival kitünőetett készítmények.

Dr. Miller mohnövénynedve, meglepő hatású köhögés, rekedtség, torokfájás, nyelkásodás, kezdődő tüdőgümónél és egyáltalán a légzőszervek minden gyuladásaánál. Tégelyben gyermekek és felnőttek számára. Egy tégely ára 50 kr.

Dr. Miller göres elleni övóbalzsama. Ezen balzsam czé szerű és ajánlatos gyomor-fájás és gyomorgöres, gyomorhurut, gyomor daganat, hányás, hasmenés, főfűvódás esetében, kóliká-fájdalmaknál az eredmény csaknem rögtön. Továbbá minden hosszadalmas és kimerítő betegség után, amennyiben az emésztést nagyban előmozdítja. Ezen kitünő szernek különösen faluhelyen egyetlen háztartásban sem kellene hiányoznia. Egy üveg ára 1 frt 50 kr. Fél üveg 80 kr. o. é.

Debreczenben kapható a „Mégváltó”-hoz czimzett gyógyszerháza és Stenczinger K. fűszerkereskedésében.

Árverés.

A debreczeni kir. pénzügyigazgatóság közhírré teszi, miszerint Debreczen városában, Széchenyi utcán a kincstár tulajdonát képező Steiner Sándorné féle 1789 számú ház udvarral és a hozzá tartozó összesen 4 hold 1100 □-al területű ugynevezett ondódi szántóföld alólírott pénzügyigazgatóság helyiségében 1888. év január hó 30-án délelőtt 10 órakor nyilvános árverés útján örök áron eladni.

Kikiálási ár 12,000 frt. — a közelebbi feltételek a debreczeni kir. pénzügyigazgatóság 2-ik számú helyiségében megtudhatók.

Debreczen, 1888. évi január hó 8-án.

Darvassy.

A londoni, párisi müncheni és hamburgi érmeikkel, — a csernoviczi 1886. mezőgazdasági kiállítás díszoklevelével — 1885-86. bécsi 1. díj kupa kiállítás oklevelével, — a bécsi cs. kir. mezőgazdasági egyesület VI. osztályának (10tenyésztes) különös elismerésével, 1879 és 1885. — a baden-badeni nemzetközi lovar-egylet elismerésével, az osztrák lovar-egylettől Bécsben, a magyar lovar-egylettől Budapesten lett kitüntetve.

KWIZDA
cs. k. kir. enged.

moszdóvize

lovak számára.

(Restitutionsfluid)

Kwizda Ferenc Jánostól Korneuburgban osztrák cs. k. és román kir. udvari szállító állatgyógyászok és lógyógyászok.

Hosszu évi tapasztalat szerint erősítőnek nagyobb faradalmak előtt és újra erősítőnek nagyobb faradalmak után, u. m. külső sérüléseknél, közhvény, rheuma kifíczamodásoknál, a bőr érzéketlenségénél stb.

Egy üveg ára 1 frt. 40 kr.

Valódi kapható:

DEBRECZENBEN nagyban Geréby Fülöp, kicsinyben Dr. Rotschnek V. Emil gyógyszerházaiban és Riekl J. Nagyváradon Janky Antal, Miskolcson: Dr. Csorba István, Dr. Csáthy Gyula, Ujházy Kálmán és Mahr Károlynál, Nyiregyháza: Szopko Adolfnál Korányi Em. gyógyszer. Lederer Ign. gyógyszer és Szolnokon: Piny Béla gyógyszer. és Kecskény Tódor gyógyszerházaiban.

Főraktár: Kwizda Ferenc János osztrák cs. k. és román kir. udvari szállító korneuburgi gyógyszerházaiban.

Szives tudomásul: Ezen szervételénél a n. é. közönség arra ügyeljen, hogy mindig „Kwizda Restitutionsfluid”-jat kérje, és arra, hogy minden üveg veres papírralaggal, aláírásomat viselje.

Kwizda Fer. János
udvari szállító.

PSERHOFER J. gyógyszerháza

„zum goldenen Reichsapfel” cég alatt Bécsben, Sngerstrasse 15. sz.

Vértisztító labdacsook. — ezélt egyetemes piúláknak nevezetve, ez elvezését tökéletesen kiérdemelték, mert mondhatni nem létezik olyan betegség, melyben hatásukat már ezerszer be nem bizonyították volna. A legmagasabb esetekben, hol már sok másféle gyógyszer használatul lett alkalmazva, a labdacsook által számtalanszor rövid idő alatt tökéletes gyógyulás lett elérve. Egy doboz 15 labdacsoval 21 kr., egy tegeres 6 dobozzal 1 frt 5 kr. Bérmentellen utánvétellel való küldés mellett 1 frt 10 kr.

A pénz előleges beküldése mellett ára bérmentes megküldéssel: 1 tegeres labdacso 1 frt 25 kr., 2 tegeres 2 frt 30 kr., 3 tegeres 3 frt 35 kr., 4 tegeres 4 frt 40 kr., 5 tegeres 5 frt 20 kr., 10 tegeres 9 frt 20 kr. Egy tegeresnél kevesebb nem küldetik. — Számtalan levél érkezett már, melyekben a piulák fogyasztói a legkülönbözőbb és legsúlyosabb betegségek után visszanyert egészségükért hálat mondanak. Mindenki aki csak egyszer használta a piulákat, azokat tovább ajánlja.

A sok hálynyilatkozatok közül néhányat ide iktatunk.

Leongang, 1888. május 15.

Mélyen tisztelt uram! Az ön labdacsoi valóban csodahatásúak; ezek nem olyanok mint sok más hasonló magasztalt szerék, hanem ezek valóban csaknem minden ellen használnak. A husvétko megrendelt labdacsokat nagyobb szét barátaim, ismerőseim között szottam szét, minenkint segitettek, még az előbbrehaladt aggnaknak és mindenféle bajok s betegségekben szenvedőknek is, ha minajárt nem is teljes egészségöket, de mindenesetre tetemes javulást nyertek általuk, s annak használatát folytatni is óhajják. Ennélfogva felkérem önt, sziveskedjék részemre ismét öt tegeresével küldeni. Fogadja ugy saját, mint mindyájunknak, kik már szerencsések voltunk egészségünket az ön labdacsoi által ismét visszanyerhetni, legforróbb hála köszönetét. Deutinger Márton.

Béga-Szt. György, 1882. febr. 16.

Igen tisztelt uram! Nem fejezhetem eléggé ki hálaomat az ön labdacsoiért, mert nóm, ki már több év óta miserében szenvedtem, ebből Isten után csakis az ön vértisztító labdacsoi által gyógyult ki, s bárha időközben még mindig kell is neki néhányat bevenni, egészsége mindazáltal most már mégis annyira heyre van állitva, hogy egész ifjúkori buzgalommal végezheti minden

teendőt. Kérném sziveskedjék jelen köszönetnyilvánításomat, valamennyi szenvedő javára felhasználni, egyszermind felkérem, sziveskedjék részemre újból 2 tegeres labdacso-t és 2 darab kínai szappant küldeni. — Kiváló méltoszlattal alázasat szolgálja Novák Alajos fő-kertész.

Tekintetes ur! Azon feltevés mellett, miszerint az ön gyógyszerét mind hasonló jók, mi t az ön híres fagybalzsama, mely családokban már több idült fagydagagnak elejét vette, dacára az ugynevezett általános szerék ellen táplált kételyeimnek mégis elhatároztam magamat az ön vértisztító labdacsohoz fordulni, hogy ezen kis golyócskakkal megostromoljam évek óta tartó aranyeres bántalmaimnak erős várát. — N m köslekedem tehát önnök megvallani, miszerint régi bajom négy heti használat után teljes tökéletesen megszűnt, s hogy én ezen labdacsokat ismerőseim körében a legbuzgóbban ajánlom. Egyszermind semmi ellenvetésem az iránt sem, ha ön ezen soraimat nyilvánosan, mindazáltal azonban nevem teljes kiírása nélkül, — felakarja használni.

Mély tisztelettel

Bécs, 1881. február 20.

T. K.

Fagy-balzsam. Pserhofer J.-tól évek óta legbizsabb szernek van elismerve, mindennemű fagybajok és idült sebek stb ellen, 1 tégely 40, bérmentellen küldve 65 kr.

Golyva-balzsam, a legmegbizhatóbb szer a golyvánál, 1 üveggel 40 kr., bérmentellen küldve 65 krajczár.

Élet-Essencia (prágai cseppek.) megromlott gyomor, rossz emésztés, mindennemű altesti bajok ellen kit. 5 háziszor. Egy üvegcse 20 kr.

Keskeny levelű utfiú nedv általánosan ismeretes kitünő háziszor a hurut, rekedtség, göres köhögés stb ellen. 1 palack ára 50 kr. 2 palack-ke bérmentellen küldéssel 1 frt 50 kr.

Amerikai közhvénykenőcs, legjobb szer minden közhvényt és csuszos baj, nevezetesen hátgerinzsaj, tagszagatás ischias, fűszaggatás stb. ellen 1 frt 20 krajczár.

Alpesi növény liqueur Bernhardt Ottm. W.-tól Lindauban. Mindennemű gyomberbaj ellen. Egy palack ára 2 frt 60 kr., egy fél palack 1 frt 40 kr.

Az itt felsorolt gyógyszereken kívül minden, az osztrák-magyar lapokban hirdett bel- és külföldi gyógyászati különlegességek kaphatók, s ami netán készletemben nem volna, kívánatra pontosan s a legolcsóbban megszerzeturük.

Postai küldetések az összegnek előrevaló beküldésére vagy utánvétellel lehető leggyorsabban eszközöztetnek.

Az összegnek előleges beküldésénél (legjobb postautalványnyal) a postabér jelentékenyen olcsóbb mint utánvétellel.

Szem-eszencia. Dr. Romershausentól 1 palack 2 frt 50 kr. és 1 frt 50 kr.

Por lábizzadás ellen. Egy doboz ára 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Tannochinin-hajkenőcs. Pserhofer J.-tól, évek óta az orvosok által valamennyi hajnövesztő szerék között a legjobbnak elismerve. 1 csinosan kiállított nagy szelencze ára 2 frt.

Általános tapasz, Stendel tanártól a vágott és szurt sebek ellen, mindennemű roszindulata gyűlések ellen, még az időkütként kifakadó idült láb-daganatok ellen is, a körhömméreg ellen, a sebes és gyuladós melék minden ehhez hasonló bajok ellen sokszorosan jónak bizonyult. 1 tégely ára 50 kr. Bérmentesen küldve 75 kr.

Általános tisztító-só, Bulrich A. W.-tól. Kitünő háziszor megzavart emésztés minden következményei u. m. fejfájás, szédülés, gyomorgöres, gyomorbé, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Ferencpálinka sóval vagy a nélkül. Egy üveggel 60 krajczár.